

रातो रत्नबर

Ratokhabar weekly

वर्ष ८ अङ्क ३७ पूर्णाङ्गिक ३५५ २०७९ चैत २२ गते बुधवार

Wednesday, 5 April 2023

बन्द उद्योग स्रोत माग गर्दै हेटौडामा प्रदर्शन

मकवानपुर/राष्ट्रिय उद्योग संरक्षण अभियानअन्तर्गत आत्मनिर्भर अर्थव्यवस्थाको जग खडा गरी, राष्ट्रिय उद्योग संरक्षण विकास र विस्तार गरी, बन्द उद्योगहरू खुला गरी भन्ने नारा लगाउँदै महालबार नेकपा (बहुमत) मकवानपुरले जनताको सहभागितामा दबाबमूलक कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ। हेटौडा ... बाँकी ८ पृष्ठमा

बाँकेमा बन्द उद्योग स्रोत माग गर्दै दबाब

खजुरा/ राष्ट्रिय उद्योग संरक्षण अभियानअन्तर्गत नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत) बाँकेले खजुरामा 'आत्मनिर्भर अर्थव्यवस्थाको जग खडा गरी, राष्ट्रिय उद्योग संरक्षण विकास र विस्तार गरी, बन्द उद्योगहरू खुला गरी भन्ने नारा लगाउँदै महालबार नेकपा (बहुमत) मकवानपुरले जनताको सहभागितामा दबाबमूलक कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ।

कार्यक्रममा नेकपा (बहुमत) का केन्द्रीय सदस्य तथा बाँकेबाँदिया इन्चार्ज अनन्तले दलालहरूले बेचेका उद्योगहरू राज्यले पुनः सञ्चालन गर्नुपर्ने र बेरोजगार जनतालाई रोजगारीको अवसर सर्जिना गर्नुपर्ने बताए। जनतामारा मिटरब्याजी र लघुवित्त संस्थाहरूको ज्यादती बन्द गर्नुपर्ने भन्दै अनन्तले यसका विरुद्ध पीडितहरूलाई आन्दोलनमा उत्तर आग्रह गरे।

कार्यक्रममा नेकपा (बहुमत) का बाँदिया संयोजक शक्ति, बुद्धिजीवीका सुशासन, युवा जनस्वयम्भेदक भलकलगायतले सम्बोधन गरेका थिए।

भृकुटी कागजलगायत कारखाना बेचिए दलालहरूलाई विहान बनाउँछौँ : कञ्चन दोस्रो जनयुद्ध आवश्यक भएको छ : दीपक

मुक्ति गैरे, गैँडाकोट (नवलपुर)/ नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत) का संयोजक धर्मन्द बृकुटी कागज कारखानालगायत उद्योग संरक्षण बास्तोला 'कञ्चन' ले सत्तामा बसेका दलालहरूले देशको भृकुटी कागज कारखानासहित अन्य उद्योगहरू बेचेमा त्यही कारखानामै विहान बनाइदिने चेतावनी दिएका छन्। नेपाल दिन नसकेकै कारण उद्योगका मेसिनहरू बन्द भए। देशका नेताहरू विदेशी डाँकाहरूको दलाल

बनेको कारण यस्तो अवस्था उत्पन्न भएको हो। यो व्यवस्था सञ्चालन गर्ने दलालहरूको दिमागमा दलाली मात्र भएकाले देशको यो हालत भएको हो।

पार्टी संयोजक कञ्चनले भने, 'यो दलाल व्यवस्था र यसलाई सञ्चालन गर्ने दलाल नेताहरूको मरिष्टिक्षक सफा गरेर मात्र पुऱ्डैन, तिनीहरूमाथि गरिएको स्पष्ट पारे।

संयोजक कञ्चनले भने, 'नेपाली नामका नविल बैड्कजस्ता थुपै दलाल र लुटेरा बैड्क तथा लघुवित्त सञ्चालक आत्मकारी मिटरब्याजीहरूलाई कारबाही गरी गाउँगाउँ र ... बाँकी ८ पृष्ठमा

मिटरब्याजपीडितको आन्दोलन जारी

काठमाडौँ/स्थानीय निकायको गठनसँगै द्वन्द्वपीडितका नाममा भत्ता खाँदै केरि स्थानीय सत्तासहित गाउँ पुऱ्गोका तिनै नवसामन्त र तिनका आसेपासेहरू र वर्ग मिल्लेहरूले आजभोलि निम्न आय भएका नागरिकहरूको रोजीरोटी खोसेका मात्र छैनन् आत्महत्या गर्ने अवस्थासम्म निर्माण गरेका छन्। काठमाडौँको संसद भवनअगाडि एक युवा उद्यमी प्रेम आचार्यले गरेको आत्मदाहदेखि

यता मात्रै देशभरि भेरेहेको आर्थिक कारणले हुने आत्महत्याको घटनाहरूको सूची दिनदिनै उकालो चढिरहेको छ।

मिटरब्याजीविरुद्ध ठाउँठाउँमा पीडितहरू आन्दोलित बनिरहेका छन्। गरिब तथा निकायको छन्। काठमाडौँको संसद भवनअगाडि एक युवा उद्यमी प्रेम आचार्यले गरेको आत्मदाहदेखि

गण्डक ब्युरोका जनतामारा लघुवित्त कार्यालयमा तालाबन्दी

काठमाडौँ/ नेकपा (बहुमत) गण्डक ब्युरोस्तरीय जनसङ्घर्ष परिचालन समितिले ब्युरोमा रहेका जनतामारा लघुवित्तीय संस्थामा तालाबन्दी गरी जनकारबाही गरेको छ।

कास्कीबाट प्राप्त समाचारअनुसार नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत) जनसङ्घर्ष परिचालन समितिले कास्की जिल्लाको माछापुच्छे गाउँपालिका ४ मा रहेको सूदखोर, मिटरब्याजी ग्लोबल आईएमई लघुवित्त र साधना लघुवित्त संस्थाको शाखा कार्यालयमा तालाबन्दी गरेको छ।

यसैगरी पर्वतबाट प्राप्त समाचारअनुसार नेकपा (बहुमत) जनसङ्घर्ष परिचालन समिति पर्वतले पर्वत जिल्ला फलेबास नगरपालिका ६ मा रहेको नेस्डो लघुवित्तको शाखा कार्यालयमा

... बाँकी ८ पृष्ठमा

समाजवाद, जनवादी गणतन्त्र कोरिया र साम्राज्यवादविरुद्ध प्रतिरोध

(नेपाल-कोरिया लेखक/पत्रकार मञ्चले २१ जुलाई २०२२ (२०७९ साल साजन ५) मा काम्बोजो हावासित धुलिखेल रिसोर्टमा आयोजना गरेको विशेष अन्तर्रक्षिया/गोचीमा नेकपा (बहुमत) का संयोजक कञ्चनले 'समाजवाद, जनवादी गणतन्त्र कोरिया र साम्राज्यवादविरुद्ध प्रतिरोध' शीर्षकमा प्रस्तुत गरेको कार्यपत्रो गुणलबाट गरिएको अनुवाद।)

सन १९५३ देखि हरेक वर्ष जुलाईको दिन जनगणतन्त्र कोरियाका लागि विजयको दिन र अमेरिकी साम्राज्यवादका लागि पराजयको दिनका रूपमा परिचित छ। माओले भन्नुभएको थियो, 'अमेरिकी साम्राज्यवाद कागाजी बाघ हो।' वास्तवमा यो अमेरिका र जनगणतन्त्र कोरियाको जनयुद्धमा प्रमाणित भयो। जनगणतन्त्र कोरियाले आफ्नो राष्ट्र र जनताको रक्षा गरिरहेको थियो; अमेरिकी साम्राज्यवाद ३ लाख ४० हजार सेनाको बलमा बलिदू गरिरहेको थियो। जनगणतन्त्र कोरिया कोरियाली प्रायद्विपाली एकताबद्ध गर्न ऐतिहासिक रूपमा अगाडि बढिरहेको थियो, जहाँ संयुक्त राज्य अमेरिका ऐतिहासिक रूपमा पछाडि परिहरेको थियो र यसलाई विभाजित र तथाकथित ३८ समानान्तर राखिएको थियो। अमेरिकाले युद्धमा २५ लाख मनिराम सारे अक्षम्य अपराध गरेको थियो।

किम इल सुङ्को नेतृत्वमा जनगणतन्त्र कोरिया औद्योगिकीकरण भयो, कृषि भूमिको सामूहिकीकरण सुरु भयो, समाजवादी आधुनिकीकरण भयो, एक सार्वभौम राज्य खडा भयो। यसको कारण थियो किम इल सुङ्क प्रतिपादित आत्मनिर्भर जुँचे विचार।

जनगणतन्त्र कोरियाका संस्थापक नेता किम इल सुङ्कको मृत्युपछि कोरियाली

देश/परिवेश

■ धर्मन्द्र बाँस्तोला 'कञ्चन'

काठमाडौँ/ नेकपा (बहुमत) ले कोसी प्रदेशको नाम पहिचानका आधारमा राज्यनुपर्ने मागासहित आन्दोलनमा उत्रिँदा प्रदर्शनीको चरम यातनाबाट ज्यान गुमाएका प्रदर्शनकारी पदम लिम्बु लाजेहाडप्रति श्रद्धाञ्जली प्रकट गर्दै पहिचान पक्षधरलाई आफ्नो आन्दोलन वर्ग-मुक्तिसहितको स्वशासनको आन्दोलनमा रूपान्तरण गर्न आह्वान गरेको छ।

पार्टी प्रवक्ता सुरुदर्शनले शुक्रबार विज्ञापि जारी गर्दै पहिचानको आधारमा राज्यनुपर्ने मागासहित आन्दोलनमा उत्रिँदा प्रदर्शनीको चरम यातनाको कारण पदम लिम्बु (लाजेहाड) को मृत्युसमेत भएको छ।

निरन्तर प्रदर्शन भइरहेको छ। आन्दोलनका क्रममा प्रहरीको चरम यातनाको कारण पदम लिम्बु (लाजेहाड) को मृत्युसमेत भएको छ।

... बाँकी ३ पृष्ठमा

नेपालको वर्तमान वित्तीय नीतिले गरिबीको सङ्ख्या बढाउदै गएको छ । वित्तीय संस्थाहरूले गरेको लाग्नाबाट जनताको आर्थिक वृद्धि हुनुको सङ्ख्या सम्पत्ति खिझौदै गएको छ । बैडक, सहकारी, लघुवित्त, अवैधानिक मिटर व्याजका माध्यमद्वारा जनताले आफ्नो जमिन, घरजस्ता अचल सम्पत्ति धितो राखेको लिएको त्रिपाणा लाग्नाइएको चक्रवर्ती व्याजले उनीहरूको सर्वस्वहरण भएको छ । यसले मध्यम वर्ग निम्नमध्यम, निम्नमध्यम गरिब र गरिब सर्वहारा परिणाम भएका छन् । उनीहरू जग्गाजमिन र घरबाराविहीन हुन पुगेका छन् । पछिलोकमा आर्थिक बोक्ख धान्न नसकेर आत्महत्या गर्न थालेका छन् । वित्तीय कारोबारले नेपालको आर्थिक अवस्था कस्तो भएको छ, जनताको जीवनस्तर करतो रहेको छ यसको सङ्ख्यात अध्ययन यहाँ गर्न खोजिएको छ । यसका लागि केही प्रतिनिधिमूलक घटनाहरू प्रस्तुत गरिएको छ ।

घटना १

२०७९ माघ १० गते प्रधानमन्त्री पुष्कमल दाहाल संसदभवनबाट बाहिर निस्कै थिए । प्रहरीले सडक खाली गराउदै थियो । प्रेमप्रसाद नामका एक युवकले चिच्चाउदै आफ्नो शरीरमा पेट्रोल खन्नाएर आत्मदाह गर्ने प्रयास गरे । पछिलो दिन उनको उपचारका क्रममा मृत्यु भयो ।

प्रेमप्रसादले आत्महत्या गर्नुभन्दा केही समयपहिला २४ जनवरीका दिन ६ हजार ६ सय शब्दको फेसबुक स्टाटस लेखेका थिए । उनले आफ्नो आर्थिक अवस्था बिश्वैदै गएपछि र वित्तीय कारोबारमा समस्या आएपछि थेग्न नसकेर आत्महत्या गर्नुपरेको लेखेका छन् । नेपालका बजार कब्जा गरेका, ठूला व्यापारी र व्यवसायीले उधारेमा लगेको सामानको पैसा नदिएको, ऋणैऋणले डुबेको उल्लेख गरेका छन् ।

घटना २

सिमरा जितपुर उपमहानगरपालिका वडा नम्बर १३ निवासी रुवावती चौधरीले त्यहीका इदिस मियासँग ६ महिनाका लागि ५ लाख ऋण लिईन् । उनीसँग भएको १ रुपाई जमिनमा रहेको ४ कोठे पक्की घर दृष्टिबन्धका राखिन । ऋण लिएको ३५ दिनमा उनले उक्त रकम व्याजसहित बुझाउन जाँदा उसले जग्गा बैडकमा राखिसकेको रहेको जाँदा रुद्ध-कराउद्दा पनि जग्गा फिर्ता गरेन । उल्टै बैडकको सहयोगमा उक्त जग्गाको २२ लाख मोल तोकियो । तोकिएको मालबाट ऋण लिएको ५ लाख र व्याज कटाएर ६ लाख रुपाई त्यहीका रहेको जाँदा उसले जग्गा बैडकमा राखिसकेको रहेको जाँदा रुद्ध-कराउद्दा पनि जग्गा फिर्ता गरेन । उनी अन्यायमा परको भन्दै सीढीओ कार्यालयमा पुगिन । सीडीओले उनलाई उल्टै थर्काएर पठाएको रुवावती बताउँछन् ।

एक दिन इदिसले पुलिस ल्याएर घरबाट रुवावतीका छोरा-बुहारीलाई बलजफ्ती निकालिएदियो । उनका सबै सरसामान पनि पफ्यालिएदियो । यससी ४५ लाख मूल्य पर्न घर र जमिन इदिस मियाले कब्जा गरेपछि चौधरीका परिवार अहिले खोलाको किनारमा भुग्गो बनाएर बस्न बाध्य छन् ।

घटना ३

पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाको गृहजिल्ला डंडेल्युराको अमरगढी नगरपालिका ५ छोरोडाका ४० घरमा ताला लगेको छ । ताला लाग्नुको मुख्य

गरिबी बढाउदै वित्तीय नीति

एक वर्षअधि लिएको नं. ९ लाम्च ऋणको मासिक किस्ता र व्याजसमेत गरी १० हजार बुझाइसके पनि तिर्न बाँकी कति थियो भन्ने लघुवित्तले थाहा दिएको थिएन । आत्महत्या गरेपछि बालकुमारीको ऋण मिनाहा गरिदिएको तर कर्णाली लघुवित्तको ग्वालहुब्बा शामाले मृत व्यक्तिको हिसाब कति पुगेको थियो देखाउन नमिल्ने प्रतिक्रिया दिएको थियो ।

कारण लघुवित्तबाट लिएको ऋण तिर्न नसकेर गाउँधरमा बस्न नसकी परिवारसहित जीवनको जोहो गर्न र केही चैसा जम्मा गरी ऋण तिर्न भारत गएकाले हो ।

२८ साउन २०७६, मध्याह्न १२ बजेसम्म भोको पेटमा धानखेत गोडन व्यस्त थिए भापा, गौरादह नारापालिका ७ वालकुमारीका गुणाज हुमागाई । २० भद्रौमा पर्ने आमाको वार्षिक तिथिका लागि सरजाम जुटाउन लागिपरेका उनले भने, 'लघुवित्तको फन्दामा पर्दा असमयमै आमा गुमाउनुप्यो ।'

गुणराजकी आमा बालकुमारीले २० भद्रौ

पूर्णबहादुर सिंह

क) सुरुआत

आज दलाल पुँजीवाद चरम सङ्कटमा परिरहेको छ। 'सबै एउटै हुन् र कसैले केही गर्दैनन्' भन्ने आमजननुगारो सर्वत्र सुनिन्छ। यसको तात्पर्य हो- अब आमजनताले विद्यमान व्यवस्थाको आमूल परिवर्तन, एक मात्र विकल्प एवम् सम्पूर्ण समाजान्वयन वैज्ञानिक समाजवाद नै खोजिरहेका छन्। यो जनअपेक्षा एवम् उद्देश्य किन पूरा हुन सकेन? कारण छन्। यो के सम्भव छैन? सम्भव छ।

पहिलो कारण : राजनीतिक पार्टीहरूले आन्दोलनको उद्देश्य केवल सम्झौता बनाउनु हो। सबै जनसङ्घर्ष, जनआन्दोलन र जनयुद्धमा अभियक्त जनादेशको उपहास भयो। आमजनतालाई धोका मात्र भयो।

दोस्रो कारण : व्यवस्थामा आमूल परिवर्तन नगर्नु, केवल फरक नाम दिएर पुराने व्यवस्था लाद्नु हो। फोहोर भाँडोलाई सफाचट नगरेर शिंगा मारेजस्तो।

तेस्रो कारण : प्रतिक्रियावादी, यथास्थितिवादी, प्रतिगामी र नवसंशोधनवादी पार्टीहरूले आलोपालो गरेर पुराने व्यवस्थाको सरकारमा मन्त्री र सासद बनेर देश कड्गाल बनाउनु, जनतामधि शासन गर्नु, शोषण-उत्पीडन गर्नु र भ्रष्टाचार, कमिसन, महँगी, कालोबजारी, तस्करीबाट ब्रह्मलूट गरेर पुर्ती-पुर्ताका लागि सम्पत्तिको डङ्गुर थुपार्नु हो। सुन्तालाको बोटा माँ पाँ फल्ने कुरै भएन। त्यसैले 'सबै एउटै हुन् र कसैले केही गर्दैनन्' भन्ने आमजननुगारो व्यक्त मात्र होइन, नियति बनिरहेको छ। जनताले 'जुन जोगी आए पनि कानै चिरिएका' दलालहरूलाई भनिरहेका छन्।

चौथो कारण : क्रान्तिकारी कम्पुनिस्ट पार्टीको नेतृत्वमा सञ्चालित जनक्रान्तिहरू पनि विजयमा नपुग्नु हो। क्रान्तिकारी उद्देश्य एवम् उत्साहमा सुरु भएको भाषा आन्दोलन केही व्यक्तिहरूले कालो ट्याउकोमा पैसा जम्मा गर्ने, काठमाडौंमा घरजम गर्ने र पुरानो व्यवस्थामा गएर मन्त्री र सांसदको जागिर खानेभन्दा अरु के पो भयो र? प्रतिक्रियावादी राज्यसत्तालाई ध्वनि गरी नयाँ जनवादी राज्यसत्ता राखायाको गम्भीर विसर्जन एवम् विघटन हुँदै भयानक प्रतिक्रान्तिमा परिणत भयो। हालसम्मका सबै जनसङ्घर्ष, जनआन्दोलन र जनयुद्धमा आमजनताले गरेको त्याग, तपस्या, वीरता र बलिदानलाई दलालहरूको अख्दा सिंहदरबार-बालुवाट-बीआईसीसीमा विराजमानहरूले काठमाडौंको दुकुचा खोलामा लागी बगाएर उपहास गरे। यसमा राजनीतिक क्रान्तिको पूर्ण विजय नहुनु, पुरानो शासक वर्गको एउटा हिस्सा मात्र परापूर्ण हुनु र क्रान्तिकारी माओवादी शक्तिमा विचलन, विघटन र महापतन हुनु हो। खगेन्द्र सङ्ग्रहीलाको 'नलेखिएको इतिहास' र भागीरथी श्रेष्ठको 'भूमिगत' कथाजस्ते भयो।

पाँचौं कारण : विदेशी शक्तिकेन्द्रहरूले हस्तक्षेप, आक्रमण, उपनिवेश/औपनिवेश र दलाल खडा गर्नेबाहेक अरु केही गरेनन्। दलाल बनाउने वा मार्ने साम्राज्यवादी रणनीतिका कारण सबै क्रान्ति र जनआन्दोलन हाती आयो, हाती आयो, फुर्सा भयो। राणाशासन फालेर जनतन्त्र त्याउने, पञ्चायत र राजतन्त्र फालेर जनगणतन्त्र स्थापना गर्ने जनअपेक्षा अझैरु भयो। धोका, धोका फेरि पनि धोकाबाहेक केही भएन। अनि आमजनताले सबै एउटै हुन् नभएन के भनून? वर्तमानको कथित सङ्घर्षीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रसम्म राज्यसत्तामा आमूल परिवर्तन अवरुद्ध भइरहेको छ। केवल व्यवस्थाको नाम बदलिएको, पार्टी र नेता फेरिएका छन्। कोकाकोला-पेप्सीकोला

समाजवाद, जनवादी गणतन्त्र कोरिया ...

पाँचौं दबाव भनेको साम्यवादी आन्दोलन र साम्राज्यवादविरुद्धको राष्ट्रिय मुक्ति आन्दोलनको रणनीतिक रूपमा रक्षात्मक अवस्था हो। सन् १९४० को दशकमा विश्वमा क्रान्तिकारी आन्दोलनहरू चर्किएको भए र यसले चीन, कोरिया, भियतनाम र अन्य धेरै देशहरूमा क्रान्ति गराएको भए कोरियाली प्रायद्वीप साम्राज्यवादी नियन्त्रणबाट पूर्ण रूपमा मुक्त भइसकेको हुँयो। त्यसि मात्र होइन, क्रान्तिकारी आन्दोलनले सन्तुलन र आक्रमकामा स्तरोन्नति गर्न सबै अवश्य पनि विश्वलाई विश्वव्यापी समाजवादमा परिणत गर्ने र साम्यवादका लागि आधार तयार गर्ने थियो। विश्व-समाजवादी आन्दोलनको रणनीतिक प्रतिरक्षणमा, प्रजातान्त्रिक गणतन्त्र कोरियाको सरकारलाई आपनो श्रमिक वर्गलाई विस्तार गरेर विश्वबाट जुटाउने प्रयास गर्नुपर्छ। विश्वका

वैज्ञानिक समाजवाद : अद्वितीय विकल्प

र पेप्सीकोला-कोकाकोलाको विज्ञापन एवम् व्यापार जस्तो। महान् जनयुद्ध र राजतन्त्रको अन्त्यपछि हाप्री मुलुकको राज्यसत्तामा दलाल पुँजीवादको प्रभुत्व कायम भयो। भूतपूर्व सामन्तवादी, दलाल पुँजीपतिहरू र नोकरशाही पुँजीपतिहरू विलय हुन्छ के कठ्ठाल ? तसर्थ यो सबै दलाल पुँजीवाद र दलालहरूको सङ्कट हो, जनताको होइन। त्यसले दलालहरूले पुरानै व्यवस्थामा रडरोगन गरेर, जनतालाई विभ्रित र ब्रह्मलूट गरेर मुलुकलाई दलालहरूको अखडा बनाइरहेका छन्। १८ आँ शताब्दीका मजदुरहरूले मेसिनका विरुद्ध आन्दोलन गरेर आप्नो मुख्य शत्रु मालिक (पुँजीपति) लाई केही समयसम्म चिन्न सकेका थिएनन्। जब मजदुरहरू प्रशिक्षित, सङ्कटिहरूले अन्दोलित भए, तब मालिक, पोप र सप्राट (बादशाह) हरूको लृटको खर्ग ढालेर मुक्त भएका थिए। सचेत आमजनताले दलालहरू पुँजीवादलाई अब बचाउने छैनन्। आज दलाल पुँजीवादी व्यवस्थाको विकल्प दलाल पुँजीवाद तथा अमुक पार्टी र नेता को विकल्प अमुक पार्टी र नेता हुन सक्दैन। आमजनताले अहिलेको दलाल पुँजीवादी व्यवस्थामा काड्ग्रेस, एमारे, माओवादी केन्द्र, राप्रापा, राजा आदि हेरफेर गर्न खोजेका कदापि होइनन्। आमजनताले सदियौदेखिको हिन्दू राज्य एवम् राजतन्त्र, बूढो काड्ग्रेसको प्रजातान्त्रिक समाजवाद, सामाजिक दलाल पुँजीवादीहरूको कथित समाजवाद आदि सबै देखिसकेका छन्। ती कुनै विकल्प होइनन्। यो तथ्य हो, जनताले अब वैज्ञानिक समाजवाद नै रोजेका र खोजेका छन्। यो तथ्य र सत्यले चुनौतीको पहाड मात्र होइन, सम्भावनाको क्षितिज खुलिरहेको छ।

ख) दलाल पुँजीवादको सङ्कट

'मात्र संसदीय सौंधारिक राजतन्त्रहरूमा होइन, अपैतु सबैभन्दा प्रजातान्त्रिक गणतन्त्रहरूमा समेत सतारूढ वर्गको कुन्चाहिं सदस्यले संसदमा गएर जनताले दमन र उत्पीडन गर्ने हो भन्ने प्रसन्ना केही वर्षमा एकपल्ट निर्णय लिनु नै पुँजीवादी संसदीय व्यवस्थाको वास्तविक सार हो'। (तेस्रो अध्याय, राज्य र क्रान्ति। सन् १९४७ मा पेरिस कम्प्युनिस्ट पार्टीको विश्लेषण) मा लेनिनले सुन्दर ढङ्गले उल्लेख गर्नुभएको थियो। विश्वमा असफल एवम् बदलाम दलाल पुँजीवादी विकासको अधिकारकारा कालो ट्याउकोमा पैसा जम्मा गर्ने, काठमाडौंमा घरजम गर्ने र पुरानो व्यवस्थामा गएर मन्त्री र सांसदको जागिर खानेभन्दा अरु के पो भयो र? प्रतिक्रियावादी राज्यसत्तालाई ध्वनि गरी नयाँ जनवादी राज्यसत्ता राखायाको गम्भीर विसर्जन एवम् विघटन हुँदै भयानक प्रतिक्रान्तिमा परिणत भयो। हालसम्मका सबै जनसङ्घर्ष, जनआन्दोलन र जनयुद्धमा आमजनताले गरेको त्याग, तपस्या, वीरता र बलिदानलाई दलालहरूको अख्दा सिंहदरबार-बालुवाट-बीआईसीसीमा विराजमानहरूले काठमाडौंको दुकुचा खोलामा लागी बगाएर उपहास गरे। यसमा राजनीतिक क्रान्तिको पूर्ण विजय नहुनु, पुरानो शासक वर्गको एउटा हिस्सा मात्र परापूर्ण हुनु र क्रान्तिकारी माओवादी शक्तिमा विचलन, विघटन र महापतन हुनु हो। खगेन्द्र सङ्ग्रहीलाको 'नलेखिएको इतिहास' र भागीरथी श्रेष्ठको 'भूमिगत' कथाजस्ते भयो।

यसका कारण : विदेशी शक्तिकेन्द्रहरूले हस्तक्षेप, आक्रमण, उपनिवेश/औपनिवेश र दलाल खडा गर्नेबाहेक अरु केही गरेनन्। दलाल बनाउने वा मार्ने साम्राज्यवादी रणनीतिका कारण सबै क्रान्ति र जनआन्दोलन हाती आयो, हाती आयो, फुर्सा भयो। राणाशासन फालेर जनतन्त्र त्याउने, पञ्चायत र राजतन्त्र फालेर जनगणतन्त्र स्थापना गर्ने जनअपेक्षा अझैरु भयो। धोका, धोका फेरि पनि धोकाबाहेक केही भएन। अनि आमजनताले सबै एउटै हुन् नभएन के भनून? वर्तमानको कथित सङ्घर्षीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रसम्म राज्यसत्तामा आमूल परिवर्तन अवरुद्ध भइरहेको छ। केवल व्यवस्थाको नाम बदलिएको, पार्टी र नेता फेरिएका छन्। कोकाकोला-पेप्सीकोला

प्रगतिशील मानिसहरूका बीचमा अन्तर घिष्यतावादी हातहरू छन् तर कम्पुनिस्ट आन्दोलनको रक्षात्मक अवस्था हो। सन् १९४० को दशकमा विश्वमा क्रान्तिकारी आन्दोलनहरू चर्किएको भए र यसले चीन, कोरिया, भियतनाम र अन्य धेरै देशहरूमा क्रान्ति गराएको भए कोरियाली प्रायद्वीप साम्राज्यवादी नियन्त्रणबाट पूर्ण रूपमा मुक्त भइसकेको हुँयो। त्यसि मात्र होइन, क्रान्तिकारी आन्दोलनले सन्तुलन र आक्रमकामा स्तरोन्नति गर्न सबै अवश्य पनि विश्वलाई विश्वव्यापी शक्तिमा विरुद्ध राजतन्त्रको रूपमा परिणत भइरहेको प्रतित हुन्छ।

यस सन्दर्भमा वास्तविक समाजवादी अन्तर घिष्यतावादीको देशहरूमा क्रान्ति गराएको भए कोरियाली प्रायद्वीप साम्राज्यवादी नियन्त्रणबाट उजिल्याउने र वैज्ञानिक जनवादी गणतन्त्र कोरियाको सरकारलाई सहयोग गर्ने के गर्नुपर्छ।

यस घडीमा विश्वभरका सच्चा समर्थकहरूले के गर्नुपर्छ? मार्कसवाद-लेनिनव

गताङ्कबाट क्रमशः

दुख, गरिबी तथा अपराधको व्यवस्था अर्थात् पुँजीवादी व्यवस्थाको ठाउँमा रथापना हुने साभा मालिकत्वको व्यवस्थाको प्रारूप उनले तयार गरे। उनको योजनाअनुसार सामाजिक उत्पादन र सामाजिक वितरणको भावी व्यवस्थामा प्रचुर मात्रामा उपभोक्ता वस्तुहरू उपलब्ध हुनेछन् र एउटा नयाँ खालको मानिस देखाएरन्छ। उक्त नयाँ समाजको आधारभूत एकाइका रूपमा कम्युनहरू हुनेछन्। प्रत्येक कम्युनमा ८०० देखि ३००० सम्म सदस्यहरू हुनेछन्। सामूहिक काम, साभा मालिकत्व, सबैको समान अधिकार तथा कर्तव्य, सारा सामाजिक भेद तथा वर्गभेदहरूको उन्मूलन— यी कम्युनको जीवनप्रणालीका आधारहरू हुनेछन्। उक्त समाजमा गरिब र धनी, दास र मालिक हुनेछन्। मानिसक श्रम र शारीरिक श्रमका बीच मेल कायम हुनेछ र मानिसहरूले आफूलाई चाहिएका चीजहरू साभा भण्डारबाट प्राप्त गर्नेछन्। त्यसरी उक्त समाजमा सबै समान हुनेछन् र वर्गद्वच्च तथा धनी-गरिबीबीच भगडा हुनेछन्। विस्तार-विस्तार यस्ता कम्युनहरू मुलुकभर अनि संसारका अन्य मुलुकहरूमा फैलिएर जानेछन् र सारा संसार एउटा ढूलो परिवार हुनेछ। ओवेनको भावी समाजको प्रारूप यस्तो थिए।

ओवेनले शिक्षामा ढूलो जोड दिए र उनको योजनामा शिक्षाप्रणाली र शैक्षिक कार्यालाई ढूलो स्थान दिइएको थिए किनभने उनको विचासा शैक्षिक काम उनको समाजतर्फ लैजाने बाटो थिए। उनी के ठाउँ भने कम्युनहरू श्रमजीवी जनताको राम्रो शिक्षादीकाको निर्मिति र उनीहरूलाई जीवनसम्बन्धी विवेकयुक्त दृष्टिकोणबाट सुसज्जित पार्नाको लागि माध्यम बन्नेछन्। उनको धारणाअनुसार उनको सुधार योजनाप्रति जनसमर्थनका लागि सर्वप्रथम मानिसहरूलाई प्रबुद्ध बनाउनु आवश्यक छ। उनको के विचार थिए भने मानिसको मनलाई मुक्त पारि नुपर्छ र उसको मनको पुनर्जन्म हुनुपर्छ जसले गर्दा ऊ सुखी र बुद्धिमान हुन सकोस्। उक्त काममा सरकारको ढूलो भूमिकामा उनले जोड दिए किनभने राजनीतिक सत्ता लिएकाहरूले सामाजिक व्यवस्थामा सुधारको लागि तुरुन्त पाइलाहरू चालुपर्छ।

ओवेनका विचार तथा सुधारयोजना उपयुक्त थिए। पछि उनले जिति पनि साहित्यिक र प्रचारात्मक तथा आन्दोलनकारी गतिविधि चलाए ती सब उक्त विचार तथा योजनाको समर्थन र विकासमा केन्द्रित रहे।

ओवेनले आफ्ना सुधार योजना र विकासहरूको प्रचारप्रसारसम्म मात्र आफूलाई सीमित राखेन्। आफ्ना विचारहरूको सक्रिय रूपमा प्रचार गर्नुका साथै उनले आफ्नो सामाजिक सुधारलाई कार्यरूप दिन शासकहरूलाई प्रभावित पारेर सहायता प्राप्त गर्न खोजे तर यसमा उनी असफल भए। शासकहरूलाई र आफ्ना समर्थकहरूको सहयोगबाट आफ्नो योजनालाई कार्यमा परिणत प्रयास गरे। १८२४ मा उनी संयुक्त राज्य अमेरिका गए र त्यहाँ उनले एउटा पौरे सहर र जग्गाजमिन किने। उक्त खरिदकार्यमा उनको सबैजसो ऐसा खर्च भयो। अनि उनले आफ्ना ८०० जना अनुयायीहरूको संथामा मई १९२५ मा एउटा कम्युन, अर्थात् कम्युनिस्ट बस्ती बसाले। उक्त बस्तीलाई ‘नयाँ जर्मनी’ भन्ने संज्ञा दिइयो। आफ्नो सामाजिक सुधारको आदर्शलाई एउटा बस्तीको साँधुरो धेराभित्र व्यावहारिक रूप दिने उनको त्यो प्रयास थिए। उक्त प्रयोग एक असफलता साबित भयो। दुई वर्षको छोटो जीवनपछि ‘नयाँ जर्मनी’ को अस्तित्व खतम भयो।

उक्त असफलतापछि ओवेनले आफ्नो बाँकी तीस वर्षको जीवन मजदुरवर्को बीचमा काम गरेर बिताए। त्यसैले उनको जीवनको पछिलो अवधि मजदुरहरूसित प्रत्यक्ष रूपमा गासिएको थिए। अथकित तथा अदम्य प्रचारका रूपमा उनले मजदुरहरूमाफ आफ्ना विचारहरूको व्यापक रूपमा प्रचार गरे र उनको विचारहरूलाई मजदुरहरू प्रभावित र जागृत भए। मजदुरहरूको बीचबाट ओवेनेपन्थी कल्प, सहकारी संस्था, उत्पादक समाज आदि देखापरे। उनको सहकारी आन्दोलन ज्यादै महत्वपूर्ण र उपयोगी रहयो। वास्तवमा उनी अड्डेजी सहकारी आन्दोलनका जन्मदाता थिए। त्यसताका अड्डेजी मजदुर आन्दोलनमा ओवेनको ढूलो प्रभाव परेको थिए। त्यस अवधिको आन्दोलनमा ओवेनको प्रभावबाटे चर्चा गर्ने एड्गेल्सले छ : ‘बेलायतमा मजदुरहरूका तरफाट दुने प्रत्येक सामाजिक आन्दोलनले प्रत्येक वास्तविक अग्रगतिको आफूलाई र र्वर्ट ओवेनको नाउँसित गाँस्ने गर्छ।’ (३४)

ओवेन सामाजिक व्यवस्थाको आधारभूत परिवर्तनका कट्टर पक्षपाती थिए तर अन्य काल्पनिक समाजवादीहरूलाई भैं उनलाई पनि त्यस्तो परिवर्तन ल्याउने बाटो थाहा थिएन। ओवेनलाई कुन कुरामा पक्का विश्वास थिए भने चाहे धनी होस् चाहे गरिब, चाहे शासक होस् चाहे शासित, सबैको स्वार्थ एउटै हुन्छ। त्यही विश्वासमा उनले के अनुमान गरे भने समाजको परिवर्तन सुधारहरूद्वारा हुन सकिन्छ र शासकहरूले उनको सामाजिक सुधारको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नेछन्। तसर्थ त्यस बेलाका सरकार र शासकहरूका सामु आफ्नो सुधारयोजना बराबर पेस गर्थे। तिनीहरूले कुनै सहयोग प्राप्त नहुँदा पनि तिनीहरूको सदस्यवानामा उनको आस्था रहिरहयो। उनी वर्गसङ्घर्ष र राजनीतिक सङ्घर्षका एकदम विरोधी र सामाजिक

शान्तिका ढूढ समर्थक थिए। जीवनको आखिर तोसम्म उनी त्यसै रहे र कृृपा पनि खालको सङ्घर्ष नगरीकन नै आमूल सामाजिक परिवर्तन हुनसक्ने र गर्नुपर्ने आफ्नो विश्वासमा ढूढ रहे। त्यो उनको काल्पनिक भेद तथा वर्गभेदहरूको उन्मूलन— यी कम्युनको जीवनप्रणालीका आधारहरू हुनेछन्। उक्त समाजमा गरिब र धनी, दास र मालिक हुनेछन्। मानिसक श्रम र शारीरिक श्रमका बीच मेल कायम हुनेछ र मानिसहरूले आफूलाई चाहिएका चीजहरू साधारण उपर्याप्त र अफाप सिद्ध भए। वर्गसङ्घर्षको अस्तीकृति, समाजका माथिला तहहरूमा अपिल, सुधारको समर्थन, वर्गहरूलीच मेल आदिमा उनीहरूलाई धारणाहरूको प्रतिक्रियाकारी रूप स्पष्ट भए किनभने ती मजदुर सङ्घघोषको विकासमा र सर्वहारूवर्गको वर्गवितनाको आदिमा सामाजिक रूपान्तरणका लागि आवश्यक कुराहरूलाई उनीहरूले अस्तीकृत खोजे।

शान्तिका ढूढ समर्थक थिए। जीवनको आखिर तोसम्म उनी त्यसै रहे र कृृपा पनि खालको सङ्घर्ष नगरीकन नै आमूल सामाजिक परिवर्तन हुनसक्ने र गर्नुपर्ने आफ्नो विश्वासमा ढूढ रहे। त्यो उनको काल्पनिक भेद तथा वर्गभेदहरूको उन्मूलन— यी कम्युनको जीवनप्रणालीका आधारहरू हुनेछन्। उक्त समाजमा गरिब र धनी, दास र मालिक हुनेछन्। मानिसक श्रम र शारीरिक श्रमका बीच मेल कायम हुनेछ र मानिसहरूले आफूलाई चाहिएका चीजहरू साधारण उपर्याप्त र अफाप सिद्ध भए। वर्गसङ्घर्षको अस्तीकृति, समाजका माथिला तहहरूमा अपिल, सुधारको समर्थन, वर्गहरूलीच मेल आदिमा उनीहरूलाई धारणाहरूको प्रतिक्रियाकारी रूप स्पष्ट भए किनभने ती मजदुर सङ्घघोषको विकासमा र सर्वहारूवर्गको वर्गवितनाको आदिमा सामाजिक रूपान्तरणका लागि आवश्यक कुराहरूलाई उनीहरूले अस्तीकृत खोजे।

माथि हामीले १९ औं शताब्दीका तीन महान् राजनीतिक भेद तथा वर्गभेदहरूको उन्मूलन— यी कम्युनको जीवनप्रणालीका आधारहरू हुनेछन्। उक्त समाजमा गरिब र धनी, दास र मालिक हुनेछन्। मानिसक श्रम र शारीरिक श्रमका बीच मेल कायम हुनेछ र मानिसहरूले आफूलाई चाहिएका चीजहरू साधारण उपर्याप्त र अफाप सिद्ध भए। वर्गसङ्घर्षको अस्तीकृति, समाजका माथिला तहहरूमा अपिल, सुधारको समर्थन, वर्गहरूलीच मेल आदिमा उनीहरूलाई धारणाहरूको प्रतिक्रियाकारी रूप स्पष्ट भए किनभने ती मजदुर सङ्घघोषको विकासमा र सर्वहारूवर्गको वर्गवितनाको आदिमा सामाजिक रूपान्तरणका लागि आवश्यक कुराहरूलाई उनीहरूले अस्तीकृत खोजे।

माथि हामीले १९ औं शताब्दीका तीन महान् राजनीतिक भेद तथा वर्गभेदहरूको उन्मूलन— यी कम्युनको जीवनप्रणालीका आधारहरू हुनेछन्। उक्त समाजमा गरिब र धनी, दास र मालिक हुनेछन्। मानिसक श्रम र शारीरिक श्रमका बीच मेल कायम हुनेछ र मानिसहरूले आफूलाई चाहिएका चीजहरू साधारण उपर्याप्त र अफाप सिद्ध भए। वर्गसङ्घर्षको अस्तीकृति, समाजका माथिला तहहरूमा अपिल, सुधारको समर्थन, वर्गहरूलीच मेल आदिमा उनीहरूलाई धारणाहरूको प्रतिक्रियाकारी रूप स्पष्ट भए किनभने ती मजदुर सङ्घघोषको विकासमा र सर्वहारूवर्गको वर्गवितनाको आदिमा सामाजिक रूपान्तरणका लागि आवश्यक कुराहरूलाई उनीहरूले अस्तीकृत खोजे।

माथि हामीले १९ औं शताब्दीका तीन महान् राजनीतिक भेद तथा वर्गभेदहरूको उन्मूलन— यी कम्युनको जीवनप्रणालीका आधारहरू हुनेछन्। उक्त समाजमा गरिब र धनी, दास र मालिक हुनेछन्। मानिसक श्रम र शारीरिक श्रमका बीच मेल कायम हुनेछ र मानिसहरूले आफूलाई चाहिएका चीजहरू साधारण उपर्याप्त र अफाप सिद्ध भए। वर्गसङ्घर्षको अस्तीकृति, समाजका माथिला तहहरूमा अपिल, सुधारको समर्थन, वर्गहरूलीच मेल आदिमा उनीहरूलाई धारणाहरूको प्रतिक्रियाकारी रूप स्पष्ट भए किनभने ती मजदुर सङ्घघोषको विकासमा र सर्वहारूवर्गको वर्गवितनाको आदिमा सामाजिक रूपान्तरणका लागि आवश्यक कुराहरूलाई उनीहरूले अस्तीकृत खोजे।

माथि हामीले १९ औं शताब्दीका तीन महान् राजनीतिक भेद तथा वर्गभेदहरूको उन्मूलन— यी कम्युनको जीवनप्रणालीका आधारहरू हुनेछन्। उक्त समाजमा गरिब र धनी, दास र मालिक हुनेछन्। मानिसक श्रम र शारीरिक श्रमका बीच मेल कायम हुनेछ र

अशोक सुदेती

जनवादी गणतन्त्र कोरिया अर्थात् उत्तरकोरिया सबैको पहुँचको ठारूँ होइन। यस मुलुकले विगतमा लामो समयसम्म जापानी-अमेरिकी साम्राज्यवादसँग निर्मल लडाइँ गरेको अउटा भूमाग जोगाएको छ र त्यसपछि त्यहाँ साम्राज्यवादलाई वियाउनसमेत दिएको छैन। जनगणतन्त्र कोरियालाई हेर्ने खाब आँखा फुटाइदिन उसले नानाथरी शक्तिशाली हतियारहरू निर्माण गरेको छ। उसलाई जित त के बुभनसमेत मुस्किल भएपछि साम्राज्यवादी शक्तिहरू विशेषगरी अमेरिकी साम्राज्यवाद र उसका मतियारहरू जनगणतन्त्र कोरियालाई बदनाम गराउन गोबल्टन्स्हरू जन्माउँछन्, ठूलो लगानी गर्दैन् र उसलाई राक्षसजस्तो कुरुप विन्ध बनाएर दुष्प्रचार गर्दैन्। वास्तविक कोरिया बुभन उसलाई हेर्ने आँट र सफा दृष्टिकोण हुपुर्छ। ७० वर्षदेखि संसारका खाब आँखाहरूबाट कोरियाली भूमि, राष्ट्रियता, समाजवादी व्यवस्था र कोरियाली जनतालाई बचाइराखेको छ उसले। ५ महिना भारतले अघोषित नाकाबन्दी लगाउँदा हामी कति छटपटाएका थिएँ? तर कोरियाले ७० वर्षदेखि सबैखाले नाकाबन्दी र आक्रमण सामान गर्दै आफूलाई आफौ खुट्टामा बाँचासक्ने बनाएको छ। कोरियामा लोकतन्त्र अर्थात् जनवाद छैन भन्ने कूपमण्डुकहरूलाई त्यहाँका जनता राष्ट्रियता, समाजवाद र एकताका लागि एकैसाथ लडन र मर्न पनि तयार छन् भन्ने सफल उदाहरण ऐस गरेको छ उसले।

जनगणतन्त्र कोरिया भ्रमणका हजारौ अनुभूतिहरू छन्। जनगणतन्त्र कोरियामधि भेरो मनमा बर्खे भेल्फै उर्लिएका प्रश्नहरूको बाढी देखेर हामीलाई कोरियाली सरकार र विशेषगरी कार्यक्रम आयोजक सङ्घठन कोरियन एसोसिएसन अफ सोसल साइन्टिस्ट (कास) ले हाम्रा लागि खटाइदिएका दोभासे (इन्टरप्रेटर) कमरेड ओले भेनेका थिए, तपाईँसँग त प्रश्नैश्नको बोरा छ कि क्या हो ?

हुन पनि जनगणतन्त्र कोरियासँग सीधा पहुँच नभएका समग्र नेपाली र अझ विश्वको न्यायप्रेरी र पुष्टिप्रेरी जनताले मनमा सोच्ने कुरा मर्स्यं पनि थिए र मैले एउटा लेखक र पत्रकारको नाताले अलि बढी मुख्यरित गर्ने प्रयास गरेको थिएँ। मैले सोधेको थिएँ- जनगणतन्त्र कोरियामा जनमुक्ति सेना कति छन् ? महिला, पुरुष र किशरको सङ्घर्षा कति छ ? जनताको उत्पादनको स्रोत के हो ? गाँस, बास, कपास, शिशा, स्वास्थ्य, रोजगारीको न्यारेन्टीको स्तर वा मायो कस्तो छ ? कही मानिसले भन्ने गरेजस्तो जनता बन्दुकको नोकमुनि साझे दमनमा पो छन् कि ? भोकमरी र दमनमा पिलिएका जनता कोरिया सरकारको उत्पादनबाट मुक्ति होइन्छन् भनेर पश्चिमाहरूले गरेको प्रचार मिथ्या हो वा सत्य ? कही वर्धियि मार्सल किम जोड उन सत्तानीन भएपछि सैनिक जिम्मेवारी लिएका आफौ फुपाजु मारिएको सन्दर्भ के हो ? तपाईँहरू हामीलाई जनताले काम गरिरहेको ठाउँमा किन जान दिनुहन्न ? जनताको वास्तविक जीवनशैली, स्तर, धारणा, मनोविज्ञान, देश, शासक र व्यवस्थाप्रतिको बुझाइ कस्तो छ ? आदिआदि ।

सायद मेरा यी सबै प्रश्नको उत्तर दिने हैसियत र अनुमति पनि नहुनसक्यो कमरेड ओलाई तर पनि म एउटा जिजासु बालकले आफ्ना अभिभावकलाई नयाँ ठारूँ र नयाँ विषयका बारेमा सोधेर हेरान पारेजस्तै विहान भेटेदेखि बेलुका विदा नहोउन्जेलसम्म सोधिरहेको हुन्थै र उनी आफूले सक्ने, मिल्ने विषयमा शब्दहरू तौलेर, जोखर, विचारेर (मलाई त्यस्तो लागेको पनि हुनसक्छ) केही न केही बताइरहेको हुन्थै। कहिलेकहीं उनी कुरा लगाएरूँ मेरा सहयोगीलाई उजुरी गरिएदिए, 'मिस्टर लामा, कमरेड सुवेदीलाई भनिदिनोस, उहाँले मलाई अनेकथरी प्रश्न सोधेर हेरान पारिहरुनुभारेको छ...'। कमरेड लामा भने मायालु र दयालु आँखाले मतिर हैर्वै मेरा सबै भोका प्रश्नहरूले न्याय पाउदैन् भने अनुभूति दिलाइरहनुभएको थिए। पटकपटक कोरिया भ्रमण गरिसनुभएका उहाँका मनमा पनि जिजासाहरू बाँकी नै थिए- जनगणतन्त्र कोरियाले अमेरिकी साम्राज्यवादलाई हराबाबा खेलाउनसकुमा किम इल सुड, किम जोड इल र किम जोड उनको त्याग, शौर्य र विवेकले मात्र काम गरेको छ कि अरू पनि कुनै रहस्य छ ? त्यसैले उहाँ भलादी बनेर कयौँ थाहा नपाएका कुरा पनि थाहा पाएर्खै गरिरहनुभएको थिए।

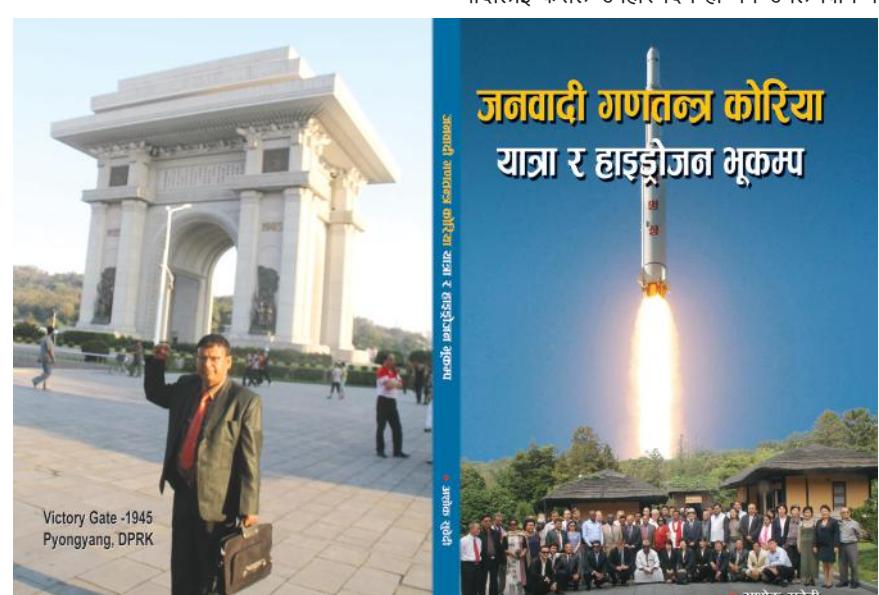
गाडी नरोकिए पनि मैले फ्रेन्डसिप गेट दुओदर मनाउन जाँदा प्योडायाड गल्फ कोर्टसम्मको करिब डेढ सय किलोमिटरको यात्रामा के देखै भने जनगणतन्त्र कोरियाली सरकारले जमिनको एक इन्च पनि खेर जान दिएको छैन। उर्वर जमिनमा घर बनाएको देखिएन। सम्म जमिनमा धान रोपेकाले नै लहलह बाला भूलेको देखो अवसर मैले पाएको थिएँ। सम्म परेको जमिनका बीचमा अलिकति खोल्सो आउनेवितकै मकैका धोगा देखिएँ। अलि भिरालो परेको जमिनमा मकै र कागुनजस्तो देखिने बाली लहलहाएको देखिन्थ्यो। अलि उच्च स्थानमा भने एक, दुई, तीनताले र कहाँकहाँ पाँच, दस, बीस वा त्यागन्ता पनि अगल घरहरू देखिन्थ्ये। मैले अग्ला घरहरू देखाउँदै कमरेड ओलाई सोधेको थिएँ- यी घरहरूमा बस्ने त ठूलाबाट नै होलान् नि, हैन र ? उनले हल्का आक्रोशपूर्ण शैलीमा तर मुस्कुराउँदै जबाब दिएको थिए, 'कोरिया समाजवादी मुलुक हो कमरेड, यहाँ जनता सुलकमा र नेता महमान पारेको धरूँ'। त्यसपछि तिनले निर्ममतापूर्वक जापानी साम्राज्यवादसँग लड्नुपूर्यो। सन् १९४५ मा जापानी साम्राज्यवादलाई हराएर देश निर्माणमा लागि धनमाल जोडेर मुलुक रियाएका परिघटनाले तिनीहरूप्रति थुक्थुकी लगाइरहेको थिए। सबैभन्ना पिछिलो समयमा जनयुद्धका कमान्डर पुष्टकमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले गरेका भनेर आएका आर्थिक

एउटा समाजवादी मुलुकको रोमाञ्चक यात्रा

हामीले भ्रमणका क्रममा गहिरोसँग बुझेको तथ्य के हो भने कोरियाली जनता कोरिया र आफूहरूलाई मुक्त गराउने क्रान्तिको नेतृत्वप्रति असाध्यै आदर गर्नुहोस, श्रद्धाको स्तरमा। कोरियाली समाजवादका प्रवर्तक तथा जुँगे विवारका आविष्कारक राष्ट्रपति किम इल सुड र नेता किम जोड इलको शवलाई कोरियाली जनताले कुमसुसान प्यालेस अफ सनमा आँखाको नानी र मुटुलाई जस्तै माया गरेर राखेका छन्।

कोरिया सरकारले संसारभराब निर्मल लडाइँ समग्र कोरियाको एक्यबद्धता जनाउन र किम इल सुड र किम जोड इलले विकास र रक्षा गरेको विचारमा बहस गर्न भेला भएका बौद्धिक प्रतिनिधिहरूलाई खेलकुद र मनोरञ्जनसितको बन्धोजशैलीको 'गेट दुगेदर' मनाउन प्योडयाडबाट करिब डेढ घन्टा टाढा जाँदै गर्दा 'लघु शडका' का लागि एक छिन पनि गाडी नरोकेको आक्रोशमा मानिकले भन्नुभएको थिए- यही जडताले त यसलाई सबैले एक्यबद्धता जनाउने तरीको थिएँ।

पत्याउनै नसकिनेजस्तो तर तीतो सत्य भोगेको थिएँ मैले कोरियामा। कुनै पनि सेमिनारामा हिंदू नुअधि शयनकक्षमा असरल छोडेर हिंडेको विभिन्न मुलुकको विभिन्न दरका मुद्रा बेलुका कोटामा फर्कदा डिरानीने पट्ट्याएर राखिदिने र एक रूपैयाँ पनि तलामिय नार्नै इमानदार कम्चारिलाई आपौ आँखाले देखेको थिएँ। अझै छक्कपर्दी कुरा त होटेलका ती कर्मचारीले 'टिप्स' का रूपमा हामीले दिन खोजेको कही रूपैयाँ लिनलाई गरेको आनाकानी, प्रतिरोध र उनीहरूको विनीतपन शब्दमा उत्तरम लाई मुस्किल परिहरेको छ। कोरियाली व्यवस्था बहसमै छ तर समाजवादका प्रवर्तक तथा इमानदार लज्जाजनक परायज भोगेर आत्मसमर्पण गरे पनि दक्षिणी भागमा ऊ परेद खेलिरहेको छ। के प्रस्त देखिन्छ भने साम्राज्यवादविरुद्ध लडन र देशको रक्षा गर्न कोरियाली जनता बरु आधा पेट खाएर बाँच गैरव गर्नुहोस तर दक्षिणजस्तो कोरियाबाट लज्जाजनक परायज भोगेर आँखाले देखेको थिएँ। अझै छक्कपर्दी कुरा त होटेलका ती कर्मचारीले 'टिप्स' का रूपमा हामीले दिन खोजेको कही रूपैयाँ लिनलाई गरेको आनाकानी, प्रतिरोध र उनीहरूको विनीतपन शब्दमा उत्तरम लाई मुस्किल परिहरेको छ। कोरियाली व्यवस्था बहसमै छ तर समाजवादका प्रवर्तक तथा इमानदार लज्जाजनक परायज भोगेर आँखाले देखेको थिएँ।

बहानामा त्यसलाई निजी बनाउनेछन्। बाटामा पैसा भेटे भने लुकाउनेछन् तर कोरियाली जनता निजी स्वार्थको लागि उपहार लिनुलाई पनि समाजवादी राज्यविवरुद्धको गतिविधि ठान्छन्।

कमरेड ओले भनेजस्तै कुरा नेपालस्थित कोरियाली दूतावासका कन्सुलर कमरेड किम सुहौले पनि भेनेको थिए- हाम्रो राष्ट्रियता, जनताको हाड र मासुमा विजयको भन्डा फर्फाराएर चैनको निप्रा सुन्ने साम्राज्यवादी सपाना चकानायुर पारिदिने वीर अग्रजहरूको कति धेरै इज्जत गर्नुहोस भन्ने देखाइरहेको थिएँ।

कमरेड ओले भनेजस्तै कुरा नेपालस्थित कोरियाली व्यवस्थाप्रति आफ्नो प्रतिक्रिया व्यक्त गरिरहेको थिएँ। कमरेड ओले माणिकका लागि गाडी रोकिए र भेलुको वाटामा बाढी र रोकाएको थिएँ। मैले सोधेको थिएँ- जनगणतन्त्र कोरियामा जनमुक्ति सेना कति छन् ? तपाईँहरू योग्य र विवरण गर्ने तरीको थिएँ।

कोरिया यात्राका क्रममा मेरो मनमा गहिर

प्रेरणा गर्ने तरीको थिएँ।

त्यसपछि तिनले निर्ममतापूर्वक जापानी साम्राज्यवादको व्यवस्था र समाजवादका विरुद्ध लडन र त्यसैले उपहारहार पनि दुन्। महानानव कमरेड

भृकुटी कागजलगायत कारखानाहरू बेचिए ...
सहरसहरबाट लघुवितहरूलाई लखेटेर निस्त्रेज पारिनेछ ! उनले नेपाली जनताका लागि नेपाल सरकारले सञ्चालन गरेका बैड्कलाई जनमुखी

र सेवा प्रदायक बनाएर चलाउनुपर्ने धारणा पनि राख्ये ।

कार्यक्रमका अध्यक्ष नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत) का केन्द्रीय कार्यालय सदस्य तथा केन्द्रीय जनसङ्घर्ष परिचालन समितिका प्रमुख उदयबहादुर चलाउने 'दीपक' ले फेरि अर्को जनयुद्ध आवश्यक भएको बताए ।

कार्यक्रममा सम्बोधन गर्दै उनले भने, 'जनताको रगत र पसिना एवम् छिमेकी असल

कारबाही गर्नुपर्छ ।' नेता दीपकले अगाडि भने, 'यो भृकुटी कागज कारखाना किन्ने र बन्द गर्ने गोलाग्ले बक्योती र मजदुरहरूको पैसा तिर्नुपर्छ । नतिरेमा उसका बैड्क र अन्य कम्पनीहरूसमेत नेपालबाट सर्वेका लागि जनताले खोसेर बन्द गरिनेछन् ।'

कार्यक्रममा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) का केन्द्रीय सदस्य घननाथ सापकोटा, नेकपा (मशाल) का स्थायी

समिति सदस्य कृष्ण पौडेललगायत अतिथिहरूले पनि नेकपा (बहुमत) ले सञ्चालन गरेको अभियानलाई समर्थन गर्दै बोलेका थिए ।

कार्यक्रममा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत) केन्द्रीय सचिवालय सदस्य लालबहादुर बीसी 'शार्दूल' ले स्वागत मन्त्रव्य राखेका थिए भने केन्द्रीय कार्यालय सदस्य बाबुराम गजमेरले सञ्चालन गरेका थिए । कार्यक्रममा पार्टीको केन्द्रीय र जिल्ला स्तरका नेता-कार्यकर्ताका साथै नवलपुर र चितवन क्षेत्रका सर्वसाधारणको उल्लेख सहभागिता थियो ।

काठमाडौंमा जुछे विचार र सङ्ग्रहन नीतिबारे आज राष्ट्रिय गोष्ठी

काठमाडौं/साम्राज्यवादसँग निरन्तर लड्डै जुछे विचार प्रेरित समाजवादका नाममा आफ्नो मौलिक व्यवस्था सञ्चालन गरिरहेको जनगणनन्त्र कोरिया र त्यहाँको व्यवस्थाका रामा पक्षका बारेमा बहस गरिरहेका नेपालमा क्रियाशील दर्जन हाराहारी सङ्घसंस्थाकोरियाली नेता किम इल सुड प्रतिपादित जुछे विचार र किम जोड इल प्रतिपादित सङ्गुन नीतिका विषयमा बुधवार काठमाडौंमा राष्ट्रिय बहसमा जुटिरहेका छन् । कोरियाली राजदूतावास, सरकारका प्रतिनिधिसहितको सहभागितामा कोरियाली जुछे विचार विषयमा राष्ट्रिय स्तरको विचारगोष्ठी र प्रदर्शनी हुन लागेको हो ।

यसअघि काठमाडौंमा नेपालस्थित जनगणनन्त्र कोरियाका राजदूत जो योड मानको

उपस्थितिमा कोरियासँग सम्बन्धित सङ्घसंस्थाका प्रमुखको बैठकले चैत २२ गते बुधवार (अप्रिल ५ मा) काठमाडौंमा जुछे विचार र सङ्ग्रहन नीतिका विषयमा विचारगोष्ठी गर्नुका साथै कोरियासँग सम्बन्धित सङ्घसंस्थाले गरेका गतिविधि समेटिएका तस्बिर र पुस्टकसमेत प्रदर्शन गर्ने निर्णय गरेको थियो । कार्यक्रम प्रदर्शनीमार्गस्थित पर्दिन बोर्डको सभा कक्षमा आयोजना हुने निर्णय भएको थियो ।

उक्त बैठकमा राजदूत जो योड मानले कोरियाली समाजवाद र कोरियाली नेताहरूद्वारा प्रतिपादित विचारप्रति नेपालका समाजवादीहरूको गहिरो रुचि र चाहना रहेको बताएका थिए ।

बैठकमा नेपाल-कोरिया मैत्री सङ्घका अध्यक्ष सीपी मैनालीले नेपालका राजनीतिकर्मी,

खाना पकाउने ग्याँस (एल.पी. ग्याँस) प्रयोगकर्ताहरूलाई सुरक्षा सम्बन्धी नेपाल आयल निगम लि. को अति आवश्यक जानकारी

एल.पी. ग्याँस अत्यन्तै प्रज्वलनशिल पेट्रोलियम पदार्थ भएकाले यसको प्रयोगमा पर्याप्त सतर्कता एवं सावधानी अपनाउनु जरूरी हुन्छ । त्यसैले खाना पकाउने ग्याँसको चुहावटले हुने दुर्घटनाबाट बच्न देहायका कुरामा विशेष ध्यान पुऱ्याउन सम्पूर्ण उपभोक्तावर्गमा नेपाल आयल निगम अनुरोध गर्दछ ।

दुर्घटनाबाट बच्न ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू :

- सिलिण्डर ल्याउदा लैजादा नगुडाउनौ । भान्सामा सिलिण्डर सँधै ठाडो राखी प्रयोग गरौ । सुताएर, घोप्टाएर प्रयोग नगरौ ।
- रेगुलेटर, रवर, पाइप, चुलोजस्ता उपकरणहरू गुणस्तर भएको मात्र प्रयोग गरौ । साथै हरेक दुई वर्षमा ग्याँसको पाइप फेरौ ।
- काम सकेपछि सँधै रेगुलेटर बन्द गर्न नबिर्सौ ।
- खाना पकाउदा सँधै भयाल ढोका खुल्ला राखौ र सुतीको कपडा लगाएर मात्र खाना पकाउने गरौ ।

ग्याँस चुहावट भएमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू :

- खाना पकाउने स्थानमा एल.पी. ग्याँसको तिखो गन्ध आइरहेको छ भने ग्याँस चुहिएको भन्ने बुझ्नु पर्दछ । ग्याँस लिक भएमा पहिले रेगुलेटरको र पछि चुल्होको नव बन्द गरौ ।
- भयाल ढोका खुल्ला राखौ र फिल्का निस्कने बस्तुहरू जस्तै ग्याँस चुल्हो, सलाई, लाईटर, धुप आदि नबालौ । विद्युतजन्य उपकरणको प्रयोग नगरौ ।
- ग्याँस लिक भएमा रेगुलेटरलाई सिलिण्डरमा सेफटी क्याप लगाइ बाहिर खुल्ला स्थानमा राखौ र यथाशिष्ट नजिकको ग्याँस विक्रेता अथवा ग्याँस उद्योगमा सम्पर्क गरौ ।

"सचेत र सावधान हुनु नै सुरक्षित हुनु हो ।
उपभोक्ता जनहितका लागि जारी

नेपाल आयल निगम लि.

केन्द्रीय कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
फोन : ०१-४२६२९७०, ४२६३४८५

एमालेका रघुनाथ उप्रेती नेकपा (बहुमत) मा प्रवेश

दोलखा/नेकपा एमालेमा लामो समयसम्म क्रियाशील रहेका दोलखाको मेलुङ गाउँपालिका चडा नम्बर १, पोखटीका रघुनाथ उप्रेती उक्त पार्टीबाट विद्रोह गरी बिहीबाट नेकपा (बहुमत) मा लामबद्ध भएका छन् ।

नेकपा (बहुमत) दोलखाले पोखटीमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा नेकपा एमालेको क्रियाशील सदस्यता र उक्त पार्टीको किसान सङ्गठनको जिल्ला समिति परित्याग गरी उप्रेती पार्टी प्रवेश गरेका हुन् । नेकपा (बहुमत) नवाँ महाधिवेशन आयोजक समितिका सदस्य एवम् दोलखा-सिन्धुपाल्योक इच्चार्ज विनयराज शमाले उप्रेतीलाई विधान पढाउनुका साथै प्रतिबद्धता व्यक्त गराएर पार्टी प्रवेश गराएका हुन् ।

मालेमावादी क्रान्तिकारी पार्टी नेकपा (बहुमत) मा प्रवेश गरेको बताएका थिए ।

पार्टी प्रवेश कार्यक्रममा अखिल नेपाल किसान सङ्गठन (क्रान्तिकारी) का केन्द्रीय सदस्य गोपाल उप्रेती, युवा जनस्वयम्भेदक नेपालका केन्द्रीय सदस्य भरत विधिवायक उपस्थिति थियो ।

मिटरब्याजपीडितको आन्दोलन जारी...

हिसाबले निकै कठिन अवस्थामा पुगेका निम्न आयस्रोत भएका र आयस्रोत नै नभएकाहरूसँग मिटरब्याजीहरूले ऋण लिएको कागज गराउने, ऋणसँग भएको जायजेथा काउनी हिसाबले नै आफ्नो कज्जामा लिने, विभिन्न शीर्षकमा ऋणको भार देखाएर शोषण गर्ने काम गरेपछि मिटरब्याजीहरूको अत्याचार सहन नसकेर पीडितहरू काठमाडौं आएर आन्दोलन गरिरहेका छन् । सलही, रैहटलगायत ठाउँहरूबाट पैदल हिँडेर मिटरब्याज पीडितहरू काठमाडौंसम्म पुऱ्यनाथ भएका हुन् ।

यसअघि पनि पश्चिम तराईका मिटरब्याज पीडितहरू आन्दोलन गर्न काठमाडौं आएका थिए । उनीहरूसँग असोज १ गते सरकारले समस्या समाधान गर्ने भन्नै सम्झौता गरेको थियो । उक्त सम्झौताअनुसार मिटरब्याजीहरूको अत्याचार कम नभएपछि फेरि पूर्वीतराईका मिटरब्याज पीडितहरू काठमाडौं आइपुरोका हुन् । मिटरब्याज पीडितहरूले मिटरब्याजका तमसुक अवैध भएको घोषणा गर्नुपर्ने मिटरब्याजविरुद्धका सम्पूर्ण मुद्दा तत्काल स्थगित गर्ने, फैसला भिसकेको मुद्दा पुनरबलोकन गर्ने र मिटरब्याजाजी साहू-महाजनहरूको सम्पति छानबिन गर्नुपर्ने माग गरेको छन् ।

यसैबीच महोत्तरीको बर्दिबासबाट १२ दिन पैदल हिँडेर काठमाडौं आइपुरोका मिटरब्याज पीडितहरूको आन्दोलनमा तीन क्रान्तिकारी पार्टीले ऐक्यबद्धता जनाएका छन् । नेकपा (बहुमत), नेकपा (क्रान्तिकारी) माओवादी र नेकपा (मशाल) ले गतसाता संयुक्त विज्ञापन गरेको छन् । यसअघि नेकपा (बहुमत) ले देशभौति रहेका बस्तु लघुवितहरूमाथि तालाबन्दी गर